

XLIV.

Erklæring

over

Forslag til Lov om Lønninger ved Telegrafvæsenet.

(Udgiven af Folkethingets Udvalg den 11te Marts 1875.)

Det foreliggende, fra Landstinget tilbage- sendte Lovforslag, har der modtaget den Udvidelse, at foruden Bestyreren af Kjøbenhavns Station ogsaa samtlige øvrige under Lønningsklassen A. Henhørende, samt tillige indtil Halvdelen af dem, der henhøre under Lønningsklassen B., gives Bestilling og Pensionsberettigelse.

Udvalgets Flertal (Urbretsen, Hansen, Jungerfen og Rasmussen) skal i Anledning heraf tillade sig følgende almindelige Bemærkninger. Under vor 200aarige absolute Regeringsform var det naturligt, at Embedsklassen blev den egentlig styrende og raadende i Landet. Den egentlige Embedsklasse bestod omtrent ubelukkende af latinist dannede Mænd, udgaaede fra en Dannelsesanstalt, som gennem alle sine Virkemidler ledede sine Disciple til en Betragtning af den øvrige Befolkning's Flerhed, der fjernede dem fra samme som Mennesker af en langt ringere Natur og staaende paa et aldeles underordnet aandeligt Standpunkt. Da deres Livsbane og pekuniære Eksistents beroede paa den ene- vælbige Konges Naade, saa fremalede dette en Underdanighedssjælelse mod oven, der fik sin Modvægt i Hovmod mod neden. Den menige Befolkning, der var opvoget under den fuldstændige Umyndighedstilstand, som Enevoldsregjeringen skabte, fandt det Ansørte i sin Orden, og der bestod saaledes en dyb Kløft i Samsundet mellem den latinist Embedsstand og den øvrige Befolkning. Et særligt Forhold bestod dernæst mellem de høiere stillede, de latinist dannede Embedsmænd og det underordnede Personale i Administrationen. I det Nødvendigheden medførte,

at hine jævnlige vare nødt til ved Udøvelsen af deres Embedsgjerning at komme i nær Berøring med disse, var det af Bigtighed at sørge for, at den store Afstand mellem Embedsmændene og Bestillingsmanden til enhver Tid traadte klart og bestemt frem, og det sørgede de styrende Latinere for ved at lønne Bestillingsmændene ligesaa knapt, som deres egne Lønninger vare rundelige og rigelige, ved Siden af at Bestillingsmændene overlæssedes med Forretninger, medens Embedsmændene toge sig mere eller mindre magelige Dage.

Saaledes var Tilstanden, da 1848 bragte os Friheden. Den Forandring, som derved maatte fremkomme i den høiere Embedsstands hele Stilling, indsaar de Levende ved hin Leilighed meget godt, og de sørgede derfor ogsaa for at bevare saa meget som muligt af denne Stands hidtil gjennem Enevoldsmagten erhvervede Fordele ved at sikkre sig dem i den ny Forfatning (se Juni Grundlovens § 22). Men de ovenfor skildrede Forhold lade sig ikke forandre saa hurtigt. Friheden maa have Tid til at udøve sin opdragende og opmændende Indflydelse paa et Folk, der i mange Slægtled har levet i Bankundighed og Umyndighed; men de Mær, der ere hemundne, siden Friheden vandt Borgervet i Danmark, have ført os et stort Skridt fremad i den omhandlede som i saa mange andre Henseender. Endel af den Glorie, der tidligere omstraaled vore latinist Embedsmænd, er forsvunden. Befolkningen ser ikke længere i Embedsstanden høiere Væsener end den selv; den større Oplysning, der nu i Almindelighed findes i alle Dele af Folket, har aabnet dets Dine for, at Latinere ikke altid skaber Vismænd eller Dydsmonstre. De forskellige Folkklasser ere

Rettelser.